

Sociale veiligheid sport

NOC*NSF – KNWU – NTB

Webinar | 2 dec 2024

#wewinnenveelmetsport

Rabobank

Veilige sport begint met een goede basis

Even voorstellen

Erik Beuker

Projecteigenaar Sociale Veiligheid Sport NOC*NSF

Adviseur, aanjager en spreker binnen de sport(sector)

Sporten in een veilige omgeving zou vanzelfsprekend moeten zijn.

Grensoverschrijdend gedrag hoort daar niet thuis!

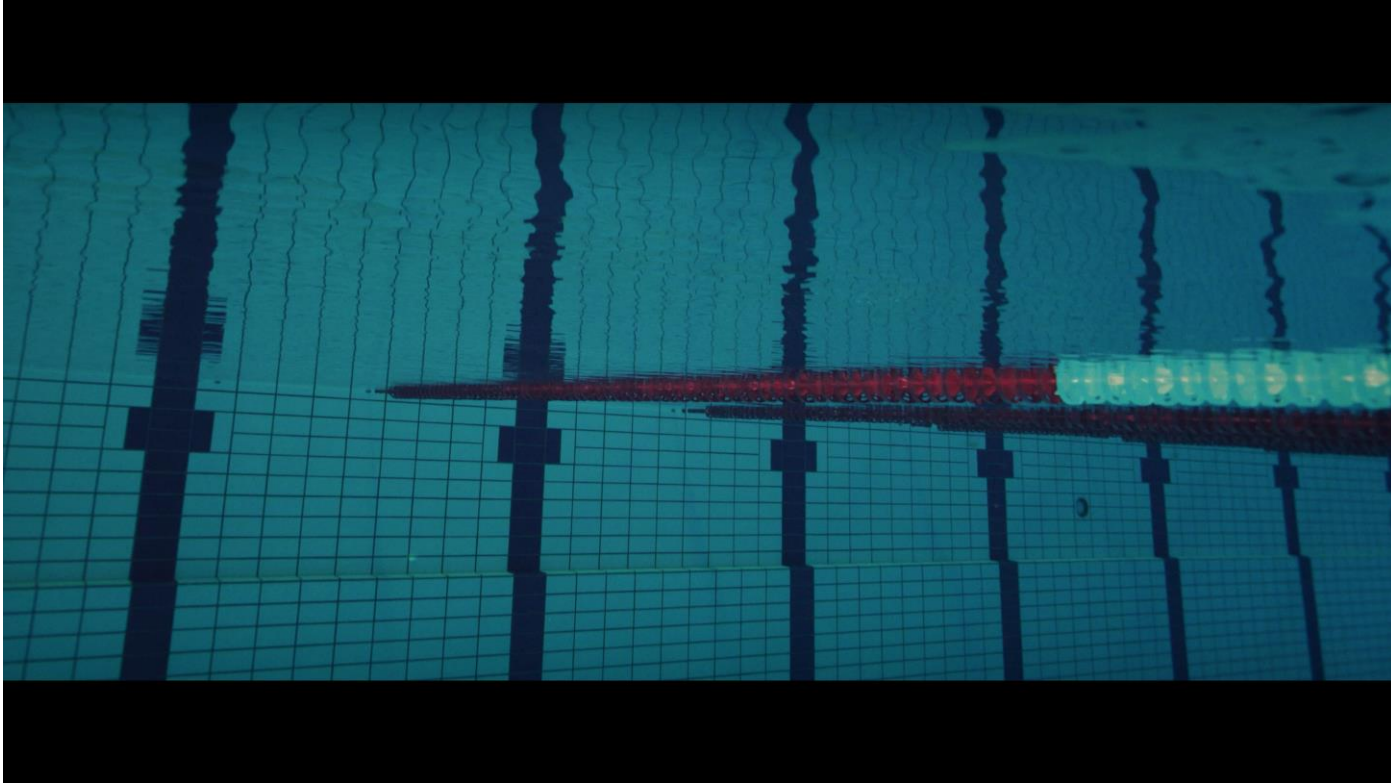
Daar sta ik voor met beleid, met aandacht en met ondersteuning voor gemeenten, sportorganisaties, sportbonden en sportclubs.

Samen met nog 16 ambitieuze en gemotiveerde collega's.

Veilige sport begint met een goede basis

Veilige sport begint met een goede basis

Wat gaan we vanavond doen

Wat levert een sociaal veilige sportomgeving jou op?

- ✓ Kort voorstelrondje.
- ✓ Op welke vraag wil je zeker een antwoord hebben vanavond?
- ✓ Waarom nu zoveel aandacht voor sociale veiligheid.
- ✓ Wat zijn de vier v's voor veiligheid.
- ✓ Hoe maak ik daarmee het verschil.

Veilige sport begint met een goede basis

Sociale veiligheid in de beleving

- ✓ Wat betekent sociale veiligheid voor jou?

Veilige sport begint met een goede basis

Sociale veiligheid in de beleving

- ✓ Wat betekent sociale veiligheid voor jou?
- ✓ Hoe kwetsbaar ben je als vrijwilliger op het gebied van sociale veiligheid?

Veilige sport begint met een goede basis

Sociale veiligheid in de beleving

- ✓ Wat betekent sociale veiligheid voor jou?
- ✓ Hoe kwetsbaar ben je als vrijwilliger op het gebied van sociale veiligheid?
- ✓ **Welk risico loop je als sportclub op het gebied van sociale veiligheid?**

Veilige sport begint met een goede basis

Sociale veiligheid in de beleving

- ✓ Wat betekent sociale veiligheid voor jou?
- ✓ Hoe kwetsbaar ben je als vrijwilliger op het gebied van sociale veiligheid?
- ✓ Welk risico loop je als sportclub op het gebied van sociale veiligheid?
- ✓ **Wat doe je nu als sportclub/bestuurder/vrijwilliger al op het gebied van sociale veiligheid?**

Veilige sport begint met een goede basis

Wat zou er gebeuren, als..

Veilige sport begint met een goede basis

Wat zou er gebeuren, als..

we met z'n allen vanuit intrinsieke motivatie en morele verplichting..

(gaan) werken aan het fundament van een veilige sport..

door samen (te) werken..

met het invoeren van vier simpele maar zeer effectieve middelen.

Veilige sport begint met een goede basis

Veilige sport begint met een goede basis

4 v's voor veiligheid

Verklaring Omtrent het Gedrag vrijwilligers

Voorkom onnodig risico

Verenigingsbrede gedragscode

Laat zien waar je voor staat

Vertrouwenscontactpersoon op de club

Een aanspreekpunt voor iedereen

Vakkundig geschoolde trainer-coaches

Met oog voor pedagogiek en integriteit

Veilige sport begint met een goede basis

Verklaring Omtrent het Gedrag / Regeling Gratis VOG

- ✓ Trainers, coaches, bestuursleden, commissieleden, vrijwilligers etc. een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) laten zien, heeft een grote preventieve werking.
- ✓ VOG is een check bij Justitie of het verleden van de aanvrager geen belemmering vormt in het uitvoeren van zijn of haar vrijwilligerswerk.
- ✓ Voor sportclubs is er de Regeling Gratis VOG.
- ✓ Voldoe je als sportclub aan de voorwaarden? Dan gratis VOG voor genoemde groepen.
- ✓ Voorkom onnodig risico, weet wie er op jouw club rondloopt!

Voorkom onnodig risico!

Veilige sport begint met een goede basis

---

4 v's: Verklaring Ontrent het Gedrag / Beschling Ontic VOG

✓ Dre

Alle vrijwilligers?

✓ Drij

Veilige sport begint met een goede basis

4 v's: Verklaring Ontwaakt het Gedrag / Beschrijving Ontwaakt VOG

✓ Dreig

Alle vrijwilligers?

✓ Hoger risico te maken met integriteitsschendingen?

✓ Bestuurslid, VCP, trainer, scheidsrechter, official, masseur, fysio etc.

✓ Leden van commissies (tuchtcommissie, jeugdkamp etc.).

✓ Voorbeeldfunctie?

✓ Drij

✓ Verantwoordelijkheidsrelatie?

✓ Afhankelijkheidsrelatie en/of machtspositie?

✓ Direct contact met jongeren en/of kwetsbare groepen?

Advies: VOG.

Veilige sport begint met een goede basis

Verklaring Omtrent het Gedrag

Standpunt van de club en opgenomen in het beleid:

- ✓ Wij snappen dat het onze verplichting is dat iedereen bij ons veilig kan sporten.
- ✓ Hierop voeren wij een transparant beleid.
- ✓ Wij nemen geen enkel risico: vrijwilligers zonder VOG laten wij niet toe en staan wij niet toe.
- ✓ Dat begint bij onszelf/voorbeeldfunctie: al onze bestuursleden hebben een geldige VOG.
- ✓ Wij stimuleren vrijwilligers* vanuit intrinsieke motivatie bij ons een VOG aan te vragen/te tonen.
- ✓ Hierop spreken we een ambitie uit binnen de club.
- ✓ Hiermee voorkomen we vervelende gesprekken met vrijwilligers die geen VOG willen aanvragen of geen VOG kunnen tonen.
- ✓ Opbrengst: positief imago, behoud van en nieuwe leden, vrijwilligers, sponsors, leveranciers etc.

*zie vorige sheet

Veilige sport begint met een goede basis

Verenigingsbrede gedragscode sport

- ✓ Maak(t) duidelijk wat de normen en waarden zijn op de club én in de sport.
- ✓ Iedereen op de club weet voor welke normen en waarden we staan, maar óók om twijfel weg te nemen wanneer iemand ongewenst gedrag bespreekbaar wil maken.
- ✓ **Functie-inhoudelijk én DNA/cultuur van de club.**
- ✓ NOC*NSF biedt voorbeelden voor diverse functies, zie nocnsf.nl/nederlandsportveilig.
- ✓ One size fits all niet mogelijk: iedere sportclub stelt zijn eigen gedragscode op.
- ✓ Samenwerken!

Laat zien waar je voor staat!

Veilige sport begint met een goede basis

Verenigingsbrede gedragscode sport

- ✓ Communiceer over gewenst gedrag en waar we voor staan ipv regels en wat we niet willen zien.
- ✓ Wees nieuwsgierig, luister en bouw vertrouwen op.
- ✓ Maak het duidelijk en less is more.
- ✓ Kleine stappen en vier successen.
- ✓ Leer van wat er gebeurt.
- ✓ Initiatieven als:
  - ✓ (Jeugd)teams stellen eigen omgangsregels op (commitment -> cultuur).
  - ✓ Bericht naar verenigingen binnen jouw competitie die bij jou te gast komen.
  - ✓ Communicatie op landingspagina, tv-schermen, social media, menukaarten, placemats etc.
  - ✓ Voorbeelden als ansichtkaarten, lollies/toffees/appels, ouder-kind wedstrijd etc.

Veilige sport begint met een goede basis

Verenigingsbrede gedragscode sport

Standpunt van de club en opgenomen in het beleid:

- ✓ Wij snappen dat het onze verplichting is dat iedereen bij ons veilig kan sporten.
- ✓ Hierop voeren wij een transparant beleid.
- ✓ De gedragsregels en omgangsnormen op onze club staan niet ter discussie.
- ✓ We laten iedereen op de club hierover meebeslissen.
- ✓ Iedereen op de club weet voor welke normen en waarden we staan, maar óók om twijfel weg te nemen wanneer iemand ongewenst gedrag bespreekbaar wil maken.
- ✓ Wij maken duidelijk dat lidmaatschap een automatisch commitment hierop is.
- ✓ Hiermee voorkomen we vervelende gesprekken.
- ✓ Opbrengst: positief imago, behoud van en nieuwe leden, vrijwilligers, sponsors, leveranciers etc.

Veilige sport begint met een goede basis

Vertrouwenscontactpersoon

- ✓ Biedt iedereen op de sportclub laagdrempelig de mogelijkheid vragen te stellen, zorgen te delen en/of incidenten te melden.
- ✓ **Bespreekt/adviseert wat mogelijke vervolgstappen kunnen zijn maar lost bovenstaande níet op!**
- ✓ Preventieve werking en positieve invloed op de toename van meldbereidheid.
- ✓ Actieve(re) rol mogelijk: helpt met bijv. preventie grensoverschrijdend gedrag, opstellen en implementeren van gedragsregels etc.
- ✓ Niet verwarren met vertrouwenspersoon.

Eén aanspreekpunt voor iedereen!

Veilige sport begint met een goede basis

Vertrouwenscontactpersoon vs vertrouwenspersoon

	Vertrouwenscontactpersoon Sport	Vertrouwenspersoon
Opleiding	Via ASK, één opleidingsdag, certificering NOC*NSF, geen verplichte bijscholing	Officiële meerdaagse opleiding/certificering beroeps- en branchevereniging, verplichte bijscholing en intervisie
Rol	Voor alle partijen beschikbaar voor opvang, luisterend oor en doorverwijzing (speelt geen rol bij opvolging)	Voor ondersteuning en begeleiding van beschuldigde of slachtoffer (begeleid één van beide partijen)
Het gesprek	Vertrouwelijk gesprek	Vertrouwelijk gesprek
Vanuit welk belang	Verwijst door vanuit belang van de melder	Handelt vanuit belang van de melder
Contact met melder	Kortdurend	Tijdens gehele opvolging
Delen van informatie	Verplichte jaarlijkse rapportage (hoofdpijnen) aan bestuur	Deelt zonder toestemming geen informatie met derden
Vertrouwelijkheid	Conform functieprofiel VCP in de sport	Conform protocol vertrouwelijkheid VP LVV

Veilige sport begint met een goede basis

Vertrouwenscontactpersoon

Standpunt van de club en opgenomen in het beleid:

- ✓ Wij snappen dat het onze verplichting is dat iedereen bij ons veilig kan sporten.
- ✓ Hierop voeren wij een transparant beleid.
- ✓ Wij bieden iedereen op onze club de mogelijkheid op een laagdrempelige manier vragen te stellen, zorgen te delen en/of incidenten te melden.
- ✓ Aandacht besteden aan preventie, levert preventie op!
- ✓ We zijn transparant in iedere melding om daarmee de meldbereidheid te vergroten.
- ✓ We richten ons bij een melding/incidenten niet alleen op wie de schuldige is, maar ook op waarom is er toch een melding gekomen en wat kunnen we anders doen om dit te voorkomen.
- ✓ Opbrengst: positief imago, behoud van en nieuwe leden, vrijwilligers, sponsors, leveranciers etc.

Veilige sport begint met een goede basis

Vakkundig geschoolde trainers/coaches

- ✓ Trainers en coaches hebben belangrijke signaalfunctie voor herkennen en voorkomen van grensoverschrijdend gedrag.
- ✓ Gratis, laagdrempelige, korte e-learning: Een Beetje Opvoeder (EBO).
- ✓ **Geeft trainers en coaches die werken met jongeren en/of kwetsbare groepen en niet in bezit zijn van een trainingsdiploma, kennis op gebied van herkennen en voorkomen van grensoverschrijdend gedrag, communicatie, psychologie, pedagogie en didactische vaardigheden.**
- ✓ Sportclub zorgt dat trainers en coaches zónder opleiding deze e-learning hebben gevolgd.

Herkennen en voorkomen van grensoverschrijdend gedrag gekoppeld aan spelplezier!

Veilige sport begint met een goede basis

Vakkundig geschoolde trainers/coaches

Standpunt van de club en opgenomen in het beleid:

- ✓ Wij snappen dat het onze verplichting is dat iedereen bij ons veilig kan sporten.
- ✓ Hierop voeren wij een transparant beleid.
- ✓ Wij zorgen dat al onze trainers en coaches die werken met jongeren en/of kwetsbare groepen en niet in bezit zijn van een trainersdiploma, kennis op gebied van herkennen en voorkomen van grensoverschrijdend gedrag, communicatie, psychologie, pedagogie en didactische vaardigheden opgedaan hebben.
- ✓ Hiermee zijn al onze kaderleden bekend met herkennen van grensoverschrijdend gedrag.
- ✓ Dit zorgt voor een verhoging van het spelplezier en verlaging van negativiteit op de club.
- ✓ Opbrengst: positief imago, behoud van en nieuwe leden, vrijwilligers, sponsors, leveranciers etc.

Veilige sport begint met een goede basis

Met alleen de 4 v's voor veiligheid ben je er niet!

- ✓ **Het is een meer dan goed begin!**
- ✓ **Je hoeft het niet alleen te doen!**
- ✓ Collectieve aanpak, individuele clubbegeleiding, persoonlijke ondersteuning.
- ✓ Denk in kansen ipv drempels.
- ✓ Kleine stappen en vier successen.
- ✓ Leer van wat er gebeurt.
- ✓ Blijf met elkaar in gesprek.
- ✓ Neem als bestuur(der) je verantwoordelijkheid.
- ✓ Wees op de hoogte van meld- en ondersteuningsmogelijkheden.

Veilige sport begint met een goede basis

Ondersteuning: NOC*NSF Expertpoule

- ✓ Voor sportbesturen en -bestuurders.
- ✓ Professionele en deskundige hulp door NOC*NSF Expertpoule.
- ✓ **Inspiratiesessie: 2 uur inspiratie.**
- ✓ **Verenigingstraject: 10 uur ondersteuning.**
- ✓ **Kosten worden door NOC*NSF vergoed!**
- ✓ High5! Stappenplan.
- ✓ Monitor Basiseisen.

Collectieve aanpak, individuele (club)begeleiding, persoonlijke ondersteuning!

Veilige sport begint met een goede basis

Ondersteuning: stappenplan activatie 4 v's voor veiligheid

GA MET DE VIER V'S VOOR VEILIGHEID AAN DE SLAG EN ZORG OOK VOOR EEN VEILIGE EN PLEZIERIGE SPORTCLUB!

VERKLARING OMTRENT HET GEDRAG VOOR VRIJWILLIGERS

Is de sportclub toegelaten tot de Regeling Gratis VOG? **nee** → Zie gratisvog.nl, meld je aan en voldoen aan de voorwaarden voor gebruik van de Regeling Gratis VOG

Hebben alle vrijwilligers die actief werken met jongeren en/of kwetsbare groepen een VOG? **nee** → Vraag gratis VOG's aan met behulp van de Regeling Gratis VOG via gratisvog.nl

Zijn de VOG's nog actueel? (officieel document, geldigheidsduur 3 jaar, getoetst op juiste profielen) **nee** → Vraag gratis (nieuwe) VOG's aan met behulp van de Regeling Gratis VOG via gratisvog.nl

Aangegeven in Monitor Basiseisen dat de sportclub voldoet aan deze V? **nee** → Je bent er bijna, nog snel even bevestigen in de Monitor Basiseisen via clubbase.sport.nl

VERKLARING OMTRENT HET GEDRAG VOOR VRIJWILLIGERS
OP ORDE!

VERTROUWENSCONTACTPERSOON

Heeft de sportclub een VCP? **nee** → Zie nocnsf.nl/nederlandsportveilig wat de aanwezigheid van een VCP betekent voor de sportclub

Is de VCP gecertificeerd? Heeft de VCP de opleiding 'VCP in de Sport' van NOC*NSF gevolgd? **nee** → Zie nocnsf.nl/nederlandsportveilig voor het volgen van de opleiding 'VCP in de Sport'

Is de VCP zichtbaar en vindbaar voor iedereen op de sportclub? **nee** → Zorg dat de VCP zichtbaar en vindbaar is, hier gaat een grote preventieve werking vanuit

Aangegeven in Monitor Basiseisen dat de sportclub voldoet aan deze V? **nee** → Je bent er bijna, nog snel even bevestigen in de Monitor Basiseisen via clubbase.sport.nl

VERTROUWENSCONTACTPERSOON
OP ORDE!

VERENIGINGSBREDE GEDRAGSCODE

Heeft de sportclub gedragscodes opgesteld? **nee** → Zie nocnsf.nl/nederlandsportveilig voor het belang en voorbeelden van gedragscodes

Hebben naast het bestuur ook anderen meegeholpen met het opstellen van de gedragscodes? **nee** → Voor acceptatie en commitment is het goed dat leden mogen meedenken en meebeslissen

Zijn de gedragscodes voor iedereen op de sportclub zichtbaar en in bezit van ieder lid? **nee** → Zorg dat de gedragscodes vindbaar, zichtbaar en beschikbaar zijn voor iedereen op de sportclub

Aangegeven in Monitor Basiseisen dat de sportclub voldoet aan deze V? **nee** → Je bent er bijna, nog snel even bevestigen in de Monitor Basiseisen via clubbase.sport.nl

VERENIGINGSBREDE GEDRAGSCODES
OP ORDE!

VAKKUNDIG GESCHOOLED TRAINER-COACHES

Staan er representatieve (assistent) trainer-coaches voor jongeren en/of kwetsbare groepen? **nee** → Zie nocnsf.nl/nederlandsportveilig voor het belang van representatieve (assistent) trainer-coaches

Hebben alle deze (assistent) trainer-coaches een opleiding gehad? **nee** → Zie nocnsf.nl/nederlandsportveilig voor de gratis online module/ e-learning Een Beetje Opvoeder

Is er nu positieve aandacht voor het herkennen en voorkomen van grensoverschrijdend gedrag? **nee** → De online module/e-learning Een Beetje Opvoeder geeft inzichten en handvaten

Aangegeven in Monitor Basiseisen dat de sportclub voldoet aan deze V? **nee** → Je bent er bijna, nog snel even bevestigen in de Monitor Basiseisen via clubbase.sport.nl

VAKKUNDIG GESCHOOLED TRAINER-COACHES
OP ORDE!

Veilige sport begint met een goede basis

Je hoeft het niet alleen te doen

- ✓ Centrum Veilige Sport Nederland centrumveiligesport@nocnsf.nl
0900 - 202 55 90 (gratis)
- ✓ Ondersteuning KNWU Roel de Krijger roel.dekrijger@knwu.nl
- ✓ Ondersteuning KNWU Henk van Beusekom clubsupport@knwu.nl
- ✓ Ondersteuning NTB Roel de Krijger roel.de.krijger@triathlonbond.nl
- ✓ Ondersteuning NOC*NSF Erik Beuker erik.beuker@nocnsf.nl
- ✓ Aanvragen NOC*NSF inspiratiesessie/verenigingstraject vog@nocnsf.nl

Veilige sport begint met een goede basis

Sociale veiligheid in de beleving

- ✓ Wat betekent sociale veiligheid voor jou?
- ✓ Hoe kwetsbaar ben je als vrijwilliger op het gebied van sociale veiligheid?
- ✓ Welk risico loop je als sportclub op het gebied van sociale veiligheid?
- ✓ Wat doe je nu als sportclub/bestuurder/vrijwilliger al op het gebied van sociale veiligheid?
- ✓ **Wat kun je, met voorgaande wetenschap, vanaf nu zelf of anders doen om het gevoel van j  uw eigen veiligheid te verhogen?**
- ✓ **Wat heb je (nog meer) nodig om deze en jouw eigen sociale veiligheid en die van iedereen op jouw club zo goed mogelijk te waarborgen?**

Veilige sport begint met een goede basis

Wij hebben helaas als vereniging ooit
een incident gehad met een bestuurslid.

Sociale veiligheid is óók teamsport!

Dank voor de aanwezigheid!

#wewinnenveelmetsport